

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Danne-Virke I

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 299.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig03val-shoot-idm139670058570016/facsimile.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Danne-Virke I

Pladsen tillader ikke her at medtage alt, hvad Tidsskriftets fire Bind indeholder. Navnlig udelades alle Oversættelser og Bearbejdelser af ældre nordiske Sagaer og Digte, der nu er tilgængelige i anden Form, og enkelte vidtløftige Afhandlinger, som vilde synes trættende og uklare for almindelige Læsere. Men det Udvalg af Indholdet, som medtages, giver dog i enhver Retning et fyldigt Billede af det rige Stoff, som Grundtvig med rund Haand udstøste for sin utaknemmelige Samtid.

Selv et Digt som Paaske-Liljen, der dog satte den letbevægelige Baggesen i højeste Begejstring, blev i »Athene« kun nævnt som et Eksempel paa Forfatterens latterlige Selvforgudelse.

Den eneste Kritiker, som gik alvorligt ind paa en enkelt Side af Danne-Virkes Indhold, var R. K. Rask, der i Dansk Litteraturtidende 1816 Nr. 30 skrev en Recension af dets første Hefte. Han paapegede en Række formentlige Misforstaaelser hos Grundtvig af gammelnordiske Ord, men han udtalte dog venligt det Ønske, »at Dannevirke maa længe staa og vældig værne om vort Sprog, vor Historie og Nationalitet,« og sluttede med den gamle Digtets Ord:

Krist signe hver god Dannevend,
som haade med Mund og Hand,
uden Skremt og Taat, med Flid og Tro,
vil tjene sit Fædreland.

Grundtvig var taknemmelig over, at han saaledes »første Gang i sit Liv nød den Lykke at have en Recensent, som havde nogen Forstand paa det, han vilde bedømme.« Men han hævdede overfor den berømte Sproggransker, at Islandsk ikke er det egentlige Modersprog for Dansk, og at vort Tungemaal først ret bliver oplyst, naar man tager sit Udgangspunkt i det ægte gamle Danske og følger dets levende Udvikling i Folkemaaliet indtil vore Dage. Ogsaa i denne Henseende har Grundtvig med sit geniale Blik faaet Øje paa en Sandhed, som de egentlige Videnskabsmænd først langt senere har lært at anerkende.

Første Bind af Danne-Virke udkom i fire Hefter i Juli, August, September og Oktober 1816; Andet Bind i November 1816—Maj 1817; Tredje Bind i Juli—Oktober 1817; Fjerde Bind i April 1818—Januar 1819.